

Detaljplan for utvidelser av Ørsta transformatorstasjon og kaihakk i Sæbø

Mars 2026

Innhold

Detaljplan for utvidelser av Ørsta transformatorstasjon og kaihakk i Sæbø	1
1 Innledning.....	5
1.1 Beskrivelse av prosjektet	5
1.1.1 Presentasjon av saken	5
1.1.2 Bakgrunn for saken	5
1.1.3 Detaljplanens formål og virkeområde	6
1.1.4 Fremdriftsplan.....	6
1.2 Anlegget, konsesjonæren og organisering.....	7
1.3 Eiendomsforhold.....	7
2 Oppfølging av konsesjonen	7
2.1 Gjennomgang av konsesjonsvilkår og styrende forutsetninger	7
2.2 Vilkår om involvering	9
3 Endringer etter konsesjonsvedtaket.....	11
4 Kunnskapsgrunnlag og krav etter annet lovverk	11
4.1 Oppdatert kunnskapsgrunnlag.....	11
4.2 Krav etter annet lovverk	11
4.2.1 Forurensingsloven	11
4.2.2 Kulturminneloven	12
4.2.3 Naturmangfoldloven	12
4.2.4 Vegloven	12
4.2.5 Havne- og farvannsloven.....	12
4.2.6 Vannressursloven	12
4.2.7 Lakse- og innlandsfiskloven	13
5 Beskrivelse av anlegget	13
5.1 Arealbruk	13
5.2 Anleggsdeler og permanente tiltak	14
6 Beskrivelse av anleggsarbeidet.....	16
6.1 Terrenginngrep	16
6.2 Skredsikring	17
6.3 Åpning av bekk	18
6.4 Kaihakk.....	18
6.4.1 Riggplasser/masseuttak/masselager.....	19
6.4.2 Anleggsveier	19

6.5	Istandsetting	19
6.6	Avbøtende tiltak / restriksjoner	20
6.6.1	Naturmangfold	20
6.6.2	Kulturminner	20
6.6.3	Landbruk	20
6.6.4	Forurensning og avfall	21
6.6.5	Friluftsliv	22
6.6.6	Belysning.....	23
	<i>Eventuell belysning på kaianlegget i Sæbø bør redusere lysforurensning på omkringliggende områder i den grad det er mulig. Valg av lyskilde skal beskrives i detaljplanen. ....</i>	<i>23</i>
6.6.7	Turisme, generelle vilkår	23
6.6.8	Varsling og informasjon.....	23
6.6.9	Annet	23
7	Føringer for driftsfasen og internkontroll	23
7.1	Føringer for driftsfasen.....	23
7.2	Internkontroll for krav til landskap og miljø.....	23

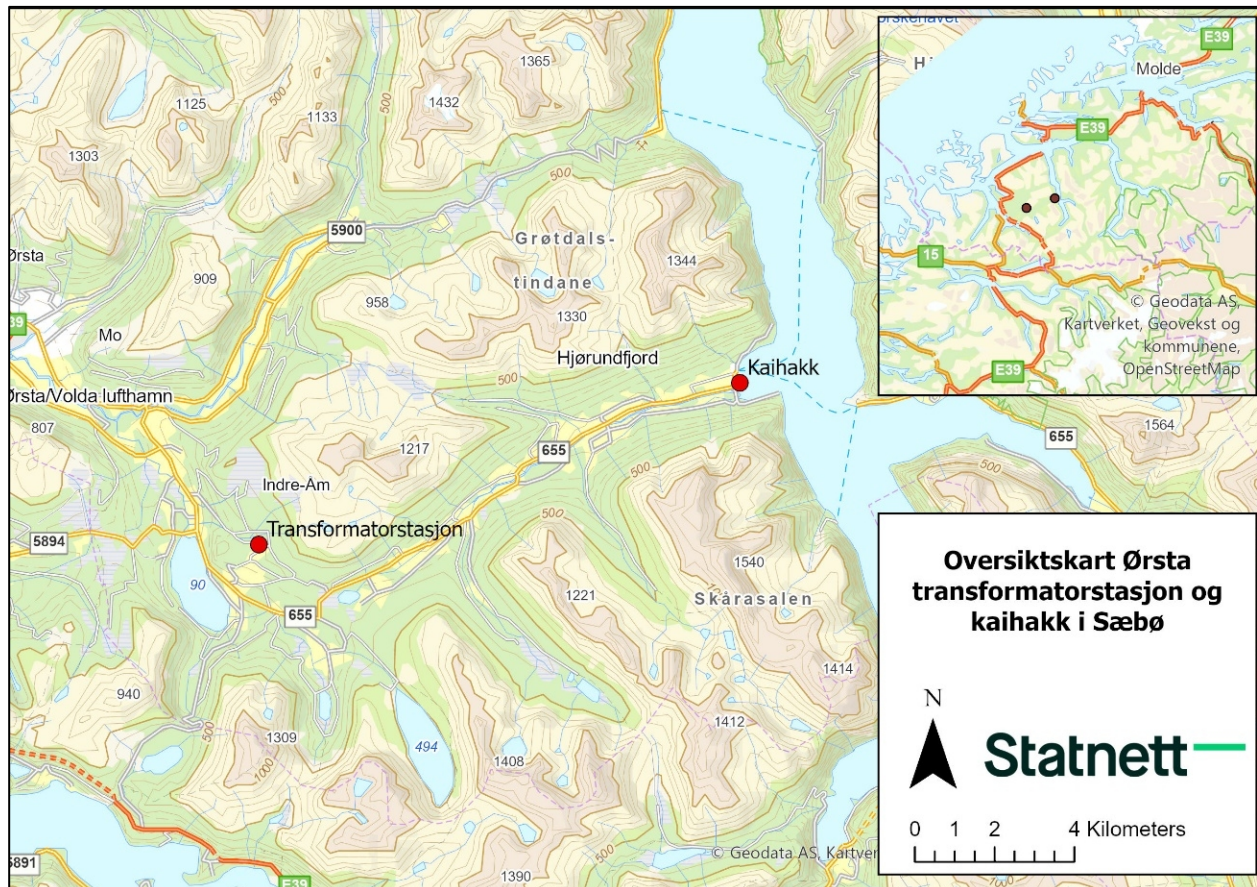
1 Innledning

1.1 Beskrivelse av prosjektet

1.1.1 Presentasjon av saken

Statnett skal bygge en transformatorcelle for en ny transformator med spenning på inntil 420 kV, utvide koblingsanlegget, flytte eksisterende endemast på kraftledningen fra Sykkylven, etablere nytt kaihakk i Sæbø, samt gjøre tiltak for ras- og flomsikring av Ørsta transformatorstasjon.

Kaihakket er nødvendig for å kunne ta i land den nye transformatoren, og ras- og flomsikring er nødvendig for å beskytte transformatorstasjonen i ekstremhendelser.

Figur 1 Plassering av Ørsta transformatorstasjon og kaihakk.

1.1.2 Bakgrunn for saken

Det er i dag begrenset transformeringskapasitet i Ørsta til nytt forbruk. Behovet for ny transformator utløses som følge av forbruksutvikling i underliggende regionalnett. Dette handler om generell forbruksvekst knyttet til elektrifisering av småindustri, fiskeoppdrett og transport.

Løsningsvalget går ut på å sette inn en ny transformator med øverste spenningsnivå på 420 kV i eksisterende stasjon. Dette vil øke kapasiteten i strømmettet i området. Prosjektet bidrar til bedre forsyningsikkerhet i området og legger til rette for ny næringsutvikling.

1.1.3 Detaljplanens formål og virkeområde

Detaljplanen beskriver aktiviteter som skal gjennomføres som en del av prosjektet, dvs. anleggsaktiviteter, transport, arealbruk og utforming av anlegg, samt en beskrivelse av hvordan det skal tas hensyn til de ulike miljøfaktorer som berøres av anleggsarbeidet.

Innholdet i detaljplanen baserer på seg på NVE sine retningslinjer for detaljplaner (NVE, 25.01.2024). NVE ga konsesjon til prosjektet 11. mars 2026. Et utkast av detaljplanen ble sendt NVE sammen med konsesjonssøknaden høsten 2025, og er nå oppdatert i tråd med konsesjonsvilkårene fra NVE.

Statnett, som konsesjonær, har ansvar for at detaljplanen følges. Detaljplanen inngår og følges opp som en del av kontrakten mellom Statnett og entreprenørene.

Etterlevelse av kravene i konsesjon/detaljplan kontrolleres gjennom Statnetts eget internkontrollsystem "Miljøkontroll i prosjekt" (IK-Energi), der det gjennomføres både løpende dokumentkontroll, kontroller av pågående arbeid og kontroll av utførte arbeider. Omfanget av kontrollaktiviteten vurderes ut fra arbeidenes art og risiko, men skal være en del av den daglige kontrollen på anlegget.

Statnett har et eget avvikshåndteringssystem som benyttes for å registrere og følge opp avvik og uønskede hendelser. Statnett stiller også krav om at entreprenøren har egne avvikshåndteringssystemer som en del av sin internkontroll.

1.1.4 Fremdriftsplan

Tabell 1 Fremdriftsplan for prosjektet.

Tema	Tidspunkt
Konsesjonens varighet	01.01.2040
Bygging, oppstart	
- Stasjonsområde	April 2026
- Skredvoll	Juni/juli 2026
- Kaihakk	Oktober 2026
Planlagt ferdigstilling	Våren 2028
Frist for idriftsettelse	11.03.2029
Frist for istandsetting/rydding	11.03.2031

1.2 Anlegget, konsesjonæren og organisering

Informasjonen er presentert i tabell 2.

Tabell 2 Informasjon om plassering av anlegget, konsesjonær, kort om prosjektet og kontaktpersoner.

Navn på tiltaket	Økt transformering i Ørsta transformatorstasjon	
Kommune:	Ørsta	
Fylke:	Møre og Romsdal	
NVE ref.:	NVE ref: 202310808-2	
Innhold i konsesjonen:	Ny transformator og transformatorcelle, utvidet koblingsanlegg, ny endemast, kaihakk og flom- og rassikringstiltak	
Konsesjonær:	Navn: Statnett SF	Tlf. 23 90 30 00
	Prosjektleder: Odd Egil Nisja	Tlf. 922 83 392
Org. nummer:	962986633	
Adresse:	Postboks 4904 Nydalen, 0432 Oslo	
Kontaktinformasjon byggefase:	Byggeleder: Robert Ingebrigtsen	Tlf. 948 90 086
	Kai Are Sæterøy Håskjold	Tlf. 410 83 689
	Grunneierkontakt: Silje Kristin Ulland	Tlf. 482 62 104

1.3 Eiendomsforhold

Det vises til hoveddokumentet, konsesjonssøknaden, for eiendomsforhold. Statnett eier stasjonsarealet. Det er inngått avtale om forhåndstiltredelse med alle berørte grunneiere på areal for flom- og rassikringstiltak, adkomster og kaihakk med nødvendig adkomst.

2 Oppfølging av konsesjonen

Detaljplanen bygger på konsesjonssøknad fra høsten 2025, endelig konsesjonsvedtak med vilkår fra NVE datert 11. mars 2026 og NVEs bakgrunn for vedtak av samme dato.

2.1 Gjennomgang av konsesjonsvilkår og styrende forutsetninger

I anleggskonsesjonen er det satt vilkår til tillatelsen. I tabell 3 er det gitt en oversikt over vilkårene. I denne saken er det mye overlapp mellom konkrete vilkår (vilkår 6-14) og punkter som skal følges opp i Detaljplanen (vilkår 15).

I senere kapittel er det beskrevet hvordan vilkårene skal følges opp i anleggsfasen.

Tabell 3 Konesjonsvilkår og styrende forutsetninger for prosjektet.

Vilkår	Innhold i vilkåret	Relevant kapittel i detaljplanen
Vilkår 1: Varighet av tiltaket	<i>Konesjonen gjelder til 01.01.2040</i>	1.1.4
Vilkår 2: Bygging	<i>Anlegget skal være satt i drift innen 3 år fra endelig konesjon</i>	1.1.4
Vilkår 6. Skjerme eventuelle forekomster av Ålegras	Det skal benyttes siltgardin ved arbeider i sjø i anleggsperioden for å skjerme eventuelle forekomster av ålegras, samt redusere spredning av partikler	1.1.4
Vilkår 7. Fremmede arter	Statnett skal vurdere behovet og beskrive eventuelle nødvendige tiltak for å hindre spredning av pollpryd ved gjenbruk av siltgardin.	6.6.1
Vilkår 8. Hindre avrenning	Statnett skal i anleggsperioden iverksette tiltak for å hindre avrenning til Vielva og Åmdalselva, eksempelvis ved etablering av et midlertidig sedimentasjonsbasseng.	6.6.4
Vilkår 9. Sikring av drikkevann mot forurensning	Statnett skal i samråd med vannverkseier og kommunen avklare hvilke tiltak som må iverksettes for å sikre berørte drikkevannskilder mot forurensning.	6.6.4
Vilkår 10. Rutiner for å varsle grunneiere og beitelag	Statnett skal ha rutiner for dialog og varsling av grunneiere og beitelag om anleggsarbeider.	6.6.1, 6.6.8 og 7.2
Vilkår 11. Varsel om støyende anleggsarbeid	Statnett skal etablere system for varsling av særlig støyende anleggsarbeider for beboere og interesser nær tiltaksområdet.	6.6.4
Vilkår 12. Redusere spredning av støv	Statnett skal gjennomføre tiltak for å redusere spredning av støv fra anleggsområdet, herunder etablere anlegg og rutiner for vask av kjøretøy og veier.	6.6.4
Vilkår 13. Sikre allmenhetens tilgang til tursti i Sæbø	Statnett skal iverksette tiltak slik at gang- og sykkelvei gjennom riggområde i Sæbø kan brukes i anleggsperioden.	6.6.5

Vilkår	Innhold i vilkåret	Relevant kapittel i detaljplanen
Vilkår 14. Sikring av anlegget mot naturfare	Det skal gjennomføres planlagte sikringstiltak for å sikre stasjonen mot flom og flom- og sørpeskred.	6.2
Vilkår 10: Detaljplan	<p>I vilkåret om detaljplan er følgende særvilkår nevnt på nytt: Vilkår 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 13.</p> <p>I tillegg er det stilt tre andre tema som skal følges opp spesielt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eventuell belysning på kaianlegget i Sæbø bør redusere lysforurensning på omkringliggende områder i den grad det er mulig. Valg av lyskilde skal beskrives i detaljplanen. - Det skal beskrives hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres for å unngå direkte berøring av steinmuren ved Ørsta transformatorstasjon, som er et kulturminne fra nyere tid. - Det skal beskrives hvilke tiltak Statnett skal gjennomføre for å begrense påvirkningen på beitedyr i anleggsperioden. 	<p>6.6.6</p> <p>6.6.2</p> <p>6.6.3</p>

2.2 Vilkår om involvering

Det var mye involvering i forbindelse med utarbeidelse av konsesjonssøknad og detaljplan. I tabell 2 er involveringen oppsummert. Det ble innhentet forhåndsuttalelser fra Ørsta kommune, Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og Møre og Romsdal fylke før innsending av søknad, da Statnett mente søknaden kvalifiserte for hurtigspor i NVE, men NVE ønsket å behandle saken som en ordinær sak, og sendte den derfor på egen høring høsten 2025.

Tabell 4 Involvering i forbindelse med konsesjonssøknad/detaljplan

Hvem	Type involvering (møte, befaring og skriftlig uttalelse)	Dato
Ørsta kommune	Utveksling av e-post og telefonsamtaler.	Oktober 2022 – vår 2024
	Befaring i Sæbø (Statnett transport og Ørsta kommune)	Desember 2022
	Statusmøter /informasjonsmøter om utvidelse av stasjon, samt kaihakk i Sæbø	Oktober 2022 – vår 2024
	Befaring i Sæbø (Statnett, Sweco og Ørsta kommune)	Januar 2023
	Førsøk på dialog angående mulige skitraseer ved Ørsta stasjon	Vår 2024
	Dialog knyttet til Vegloven	
	Befaring Ørsta trafostasjon sammen med Hovdenakk grunneierlag	21.11.2024
	Teamsmøte om kaihakk, avtale om tiltredelse og konsesjonssøknad	09.10.2024
	Teamsmøte i forbindelse med høring av søknaden	24.11.2025
Eier av Sagafjord hotell i Sæbø ifm. nytt kaihakk.	Utveksling av epost	Februar 2024
	Teamsmøte med grunneier av Sagafjord Hotell i Sæbø vedr. nytt kaihakk.	15.04.2024
	Oversendt og signert avtale om grunnundersøkelser	April 2024
Grunneier ifm. endring av ledningstraseen for Sykkylven – Ørsta, og flytting av endemast til utsiden av gjerde	Avtale om flytting av ledningstrase med påfølgende klausuleringsbelte	Desember 2023
Grunneier ifm. skredvoll	Oversendt og signert avtale om grunnundersøkelser	Mars 2024

Hvem	Type involvering (møte, befaring og skriftlig uttalelse)	Dato
Hovdenakk grunneigarlag	Teamsmøte om skredsikringstiltak ved stasjonen og overvann.	13.11.2024
	Befaring Ørsta trafostasjon sammen med Ørsta kommune	21.11.2024
Allstad AS grunneier	Utvexling på e-post og telefonsamtaler	
Møre og Romsdal fylkeskommune	Avklaringer rundt videre undersøkelser i prosjektet	
	Ang. behov for tillatelse etter vannressursloven	
	Dialog med fylkeskommune knyttet til Vegloven	
	Informasjonsmøte ang. transportbehov Sæbø	20.11.2024
Statsforvalteren	Havne- og farvannsloven	
	Forurensningsloven	

3 Endringer etter konsesjonsvedtaket

Det er ikke gjort endringer i prosjektet etter at konsesjonssøknaden ble sendt til NVE i oktober 2025.

4 Kunnskapsgrunnlag og krav etter annet lovverk

4.1 Oppdatert kunnskapsgrunnlag

Det foreligger ikke ny kunnskap etter at konsesjonssøknaden ble sendt inn høsten 2025.

4.2 Krav etter annet lovverk

Statnett har innhentet rettigheter etter annet lovverk, for å kunne bygge og drifte energianlegget. Noen rettigheter mangler fortsatt og vil bli innhentet før anleggsstart.

4.2.1 Forurensningsloven

Statnett har kontaktet Statsforvalteren i Møre og Romsdal for en vurdering av søknadsplikt etter forurensningsloven for etablering av kaihakk på Sæbø. Statsforvalteren vurderer at det ikke er behov for tillatelse etter forurensningsloven. Statsforvalteren viser til forurensningsloven § 8 som åpner for at "vanlig forurensning" fra midlertidig anleggsvirksomhet kan finne sted uten tillatelse.

4.2.2 Kulturminneloven

Statnett har hatt dialog med i Møre og Romsdal fylkeskommune om behov for kulturminneregistreringer jf. Kulturminnelovens § 9, for tiltak ved stasjonsområdet og for ny lokalisering for kaihakk. Det er avklart at det ikke er behov for ytterligere undersøkelser.

Dersom det avdekkes funn i forbindelse med anleggsarbeidet, eksempelvis i forbindelse med gravearbeid, skal kulturminnemyndighet og Statnett varsles omgående, og arbeidet skal straks opphøre innenfor det aktuelle området/arealet. "

4.2.3 Naturmangfoldloven

Det er registrert en svært viktig naturtype (ålegrasseng) ved omsøkt kaihakk. Statnett har vurdert alternative lokaliseringer og konkludert med at omsøkt tiltak vil ha minst innvirkning på ålegrasforekomsten. Det vil bli brukt siltgardin under anleggsarbeidene som et avbøtende tiltak for å redusere innvirkninger på forekomsten.

Det er registrert elvemusling i Ørstavassdraget. Som et avbøtende tiltak for å redusere partikkelavrenning vil Statnett etablere et sedimenteringsbasseng ved nedsiden av skredvollen. Statnett gjennomførte samme tiltak i 2013 ved bygging av stasjonen.

Føre-var prinsippet (§9) kommer spesielt til uttrykk i forbindelse med disse forekomstene i dette prosjektet.

4.2.4 Vegloven

Statnett skal for riggplassen ved kaihaket, ivareta alle krav til arbeidsvarsling, skiltvedtak og lignende. Statnett skal sørge for sikkerheten ved trafikkavvikling, transport inn og ut av området, og løpende vurdere tiltak for sikker gjennomføring med tanke på omgivelsene. Statnett har opprettet dialog med aktuelle veimyndigheter (Ørsta kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune) for tiltak på vegnett. Ørsta kommune har allerede gitt dispensasjon til avkjørsel fra kommunal veg (09.04.2025). Det innhentes dispensasjoner og tillatelser også for annen bruk av vegnett. For å sikre trygg transport av transformatorer fra kaihaket til stasjonsområdet må det rettes ytterligere tiltak etter behov (lede-/følgebil, stenging av vei).

4.2.5 Havne- og farvannsloven

Kaihaket skal etableres i kommunens sjøområder. Statnett har søkt Ørsta kommune om tillatelse om tiltak i sjø etter havne og farvannsloven § 14, første ledd. Kommunen har uttalt at en søknad ikke blir behandlet før etter at spørsmålet om anleggskonsesjon er behandlet. Statnett vil nå be Ørsta kommune om å behandle søknaden etter havne- og farvannsloven.

4.2.6 Vannressursloven

Fylkeskommunen har uttalt at NVE må vurdere om tiltaket skal behandles etter vannressursloven i forbindelse med behandling av konsesjonssøknaden. NVE vurderer planene slik de er fremlagt til ikke å kreve noen ytterligere behandling etter bestemmelsene i vannressursloven.

4.2.7 Lakse- og innlandsfiskloven

I og med at tiltaket er konsesjonspliktig etter vannressursloven, må søkes om tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak. Statnett har allerede hatt kontakt med Møre og Romsdal fylkeskommune om dette og det vil bli sendt en søknad for bekkeåpning og andre tiltak i vassdrag ved Ørsta transformatorstasjon.

5 Beskrivelse av anlegget

Detaljplanen omhandler utvidelse av eksisterende anlegg for å få plass til en ny transformatorcelle og nytt dobbelt bryterfelt i 420 kV-anlegget og nytt dobbelt bryterfelt for 132kV- anlegget. I tillegg skal endemast (0110) på 420 kV-ledningen mellom Sykkylven og Ørsta flyttes utenfor dagens stasjonsgjerde, men innenfor Statnetts eiendom. Det vil også gjøres forsterkninger av bæremast 0109 på samme ledning. Inngjerdet areal på stasjonsområdet vil bli noe større etter at tiltakene er gjennomført.

Det vil også utføres flom- og rassikring av stasjonen med flomvoll i forbindelse med bekkeløp på nord-øst siden av stasjonen, inkludert tilpasning av eksisterende vei. Bekkeløpet justeres og reetableres slik at det får en naturlig utforming.

I tillegg omhandler detaljplanen et nytt kaihakk for transformatortransport i Sæbø.

5.1 Arealbruk

Tabell 5 viser all forventet ny arealbruk knyttet til tiltakene, permanent og midlertidig arealer. figur 6 og figur 7 viser arealbruksplaner for trafostasjonen og kaihakket.

Tabell 5 Arealbruk tilknyttet permanente og midlertidige tiltak, transformatorstasjon.

Anleggsdel/ komponent	Beskrivelse	Størrelse arealbeslag m ²	Permanent/ midlertidig
Ørsta transformatorstasjon Skredsikring	Skredvoll og erosjonssikring	5 800 m ²	Permanent
Ørsta transformatorstasjon Skredsikring	Kulvert under traktorveg	900 m ²	Permanent
Ørsta transformatorstasjon Skredsikring	Samlet berørt areal ifm. etablering av skredsikring (iht. arealbrukskartet)	14 800 m ²	Midlertidig
Ørsta transformatorstasjon	Riggområder vil være inne på stasjonstomten	4 000 m ²	Midlertidig
Ørsta transformatorstasjon	Utvidelse av stasjonsgjerde	44 000 m ² Utvidelse 600 m ²	Permanent
Kaihakk i Sæbø	Nytt kaihakk, inkl. ny veg og fylling i vann	1 050 m ²	Permanent

Kaihakk i Sæbø	Riggområder for nytt kaihakk i Sæbø	1 300 m ²	Midlertidig
Kaihakk i Sæbø	Anleggsområder i Sæbø sentrum	4 200 m ²	Midlertidig
Kaihakk i Sæbø	Utbedring av veg for transformatortransport	250 m ²	Midlertidig
Stasjonsområde utvidelse	Utvidelser nevnt over skjer innenfor dagens område.	-	-

5.2 Anleggsdeler og permanente tiltak

Kaihakk i Sæbø og ny veg for transformatortransport

Transformatortransport vil hovedsakelig foregå langs eksisterende veg. Statnett har innhentet tillatelse fra vegeier for transformatortransporten. Fylkeskommunen har uttalt seg positivt til etablering av ny midlertidig avkjørsel til Fv. 655 på Sæbø, og kommunen har gitt midlertidig dispensasjon for avkjørselen fra Fv. 655.

Det er behov for å etablere ny midlertidig veg mellom kaihakk og Fv. 655. Det etableres en avkjørsel fra fylkesvegen i busslomma rett før Sagafjord hotell (figur 4) og over en parkeringsplass. Derfra breddeutvides eksisterende gang- og sykkelveg ned mot sjøen (figur 4). En redskapsbod tilhørende Sagafjord hotell må fjernes for å få tilpasset svingradius for transformatortransporten.

Massetransport ut av anleggsområdet i Ørsta transformatorstasjon vil skje på eksisterende veg østover ut fra stasjonsområdet. For kaihaket vil transport av materialer og utstyr mm skje via Fv. 655.

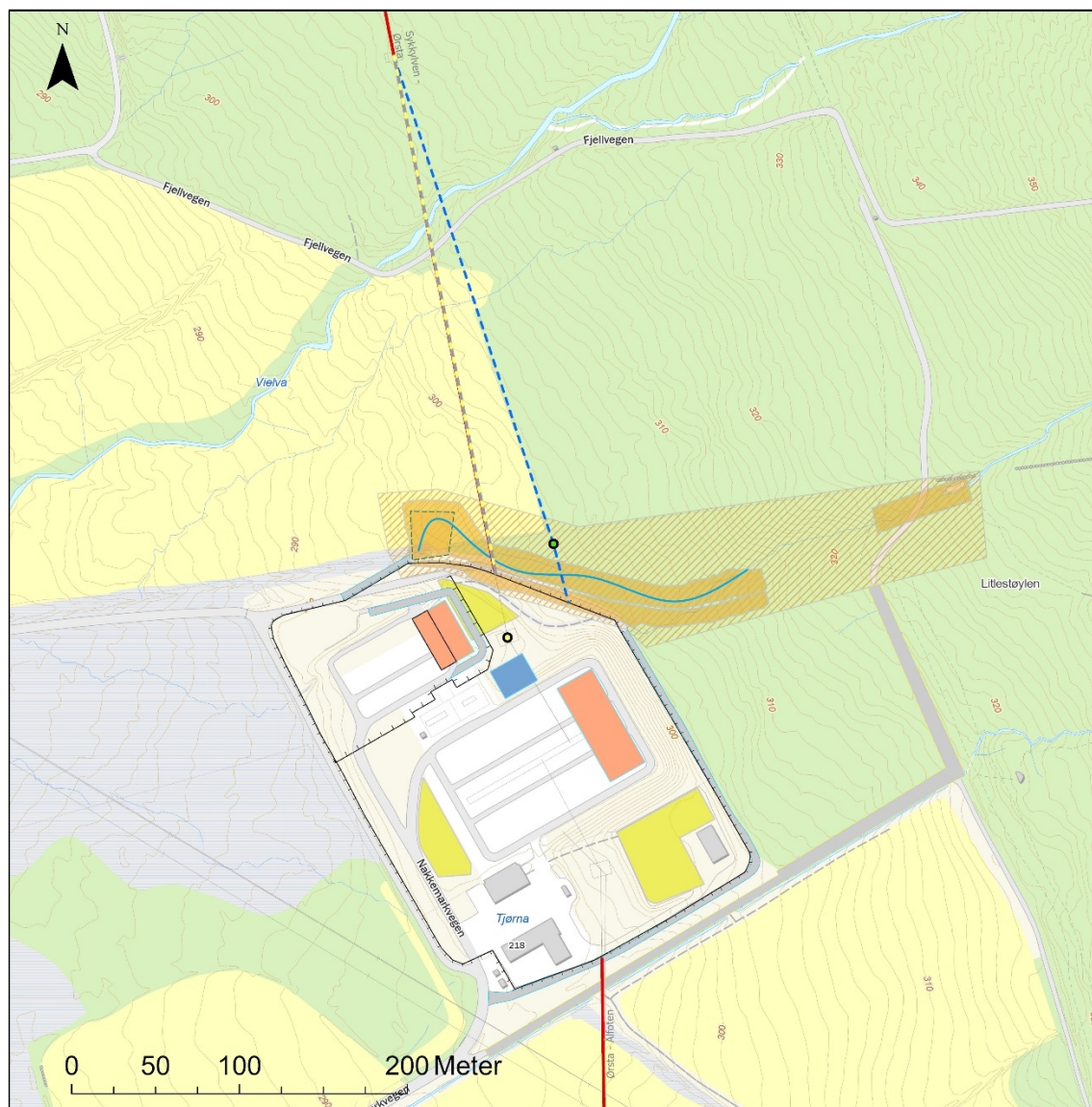
Figur 2 Sted der det må opparbeides avkjøring fra fylkesveg 655. Bilde: Statnett.

Figur 3 Veg for transformatortransport ønskes etablert på gang- og sykkelvei og over parkeringsplassen.

Anleggsområder

Anleggsområder inne på stasjonsområdet og ved kaihaket disponeres som kontorrigg, oppstillingsplass og lager.

Figur 4 Arealbrukskart for utvidelse av Ørsta transformatorstasjon. Se vedlegg for kart med innholdsfortegnelse.

6 Beskrivelse av anleggsarbeidet

6.1 Terrenginngrep

Opplysninger om tiltakene tilknyttet transformatorstasjonen er gitt i tabell 6.

Flom- og rassikringstiltak, justering av bekk og nødvendige tiltak ved kaihaket er beskrevet i det følgende.

Tabell 6 Oversikt over anleggsdeler og omtrentlig arealbruk.

Anleggsdel/ komponent	Beskrivelse	Størrelse/ arealbeslag m ²	Varighet
Koblingsanlegg	Utendørs koblingsanlegg med spenningsnivå på inntil 420 kV	1240 m ² (20*62 m)	Permanent
	Utendørs koblingsanlegg med spenningsnivå på inntil 132 kV	420 m ² (12*35 m)	Permanent
Transformatorer	En transformator med spenningsnivå på inntil 420 kV	Se neste rad	Permanent
Transformatorcelle	En transformatorcelle	340 m ² (20*17 m) og høyde 12 m.	Permanent
Adkomstvei	Adkomst til flom- og rassikringstiltak, utvidelse og forsterkning av eksisterende veg	450 meter	Midlertidig
Brøytetrase	Langs gjerde sørøst for prosjektområdet (benyttes også som anleggsvei)	330 meter	Permanent
	Ved gjerdeutvidelse i nord	60 meter	Permanent
Riggområder	Tre riggområder innenfor eksisterende stasjonsområde og ett ved kaihakk.	4000 m ² (transformatorstasjon) 1300 m ² (kaihakk)	Midlertidig
Skredsikringsvoll	Voll som skal lede eventuelle skred forbi stasjonsområde	5 800 m ²	Permanent
	Kulvert under traktorvei	900 m ²	Permanent
Anleggsareal for bygging av rasvoll	Område som berøres ifm. bygging av skredsikringstiltak.	14 800 m ²	Midlertidig
Stasjonsområde	Stasjonsgjerdet flyttes og stasjonsområdet utvides med ca. 600 m ² til 44 000 m ² .	44 000 m ²	Permanent

6.2 Skredsikring

Det er behov for å etablere en ledevoll på nordsiden av stasjonen, som et skredsikringstiltak. Toppdekket skal tas av og mellomlagres i ranker til bruk ved tilbakeføring av arealer. Sikringstiltaket vil kreve spesifikke masser, dette er gitt i plan og snittegning (se vedlegg A for bedre oppløsning). Sikringstiltaket skal beskytte mot sørpeskred, og dette er grunnen til at bredden av erosjonssikringen ifm. bekken er satt til 10 meter.

Under plastringsteinen legges fiberduk som bidrar til å holde vannet i det nye bekkeløpet, dette kommentert i avsnittet under. Terrenget arronderes slik at kjørspor og andre tegn til anleggsarbeid fjernes.

6.3 Åpning av bekk

I dagens situasjon ligger bekken i rør på nordsiden av Ørsta transformatorstasjon. I forbindelse med skredsikringstiltaket ønsker Statnett å åpne bekken for å få bedre kontroll på vannmassene i et erosjonsperspektiv og sikre anlegget mot snøskred. Nytt bekkeløp er innenfor grått polygon markert som "erosjonssikret grøft og energidreperbasseng" i figur 4.

Erosjonssikring av bekk og skredsikringstiltak medfører maskinarbeid i bekken. For å minimere sannsynligheten for sedimenttransport og utilsiktede kjemikalieutslipp nedover vassdraget skal det gjøres tiltak. Dette på grunn av at det er kjente forekomster av elvemusling i Ørstavassdraget, i underkant av 2 km nedstrøms Ørsta transformatorstasjon. Statnett vil opprette et sedimentasjonsbasseng som begrenser sedimenttransporten videre nedover vassdraget.

Anleggsmaskiner skal ha absorbenter tilgjengelig i umiddelbar nærhet, og entreprenør etablerer en beredskapsplan for akutt forurensning.

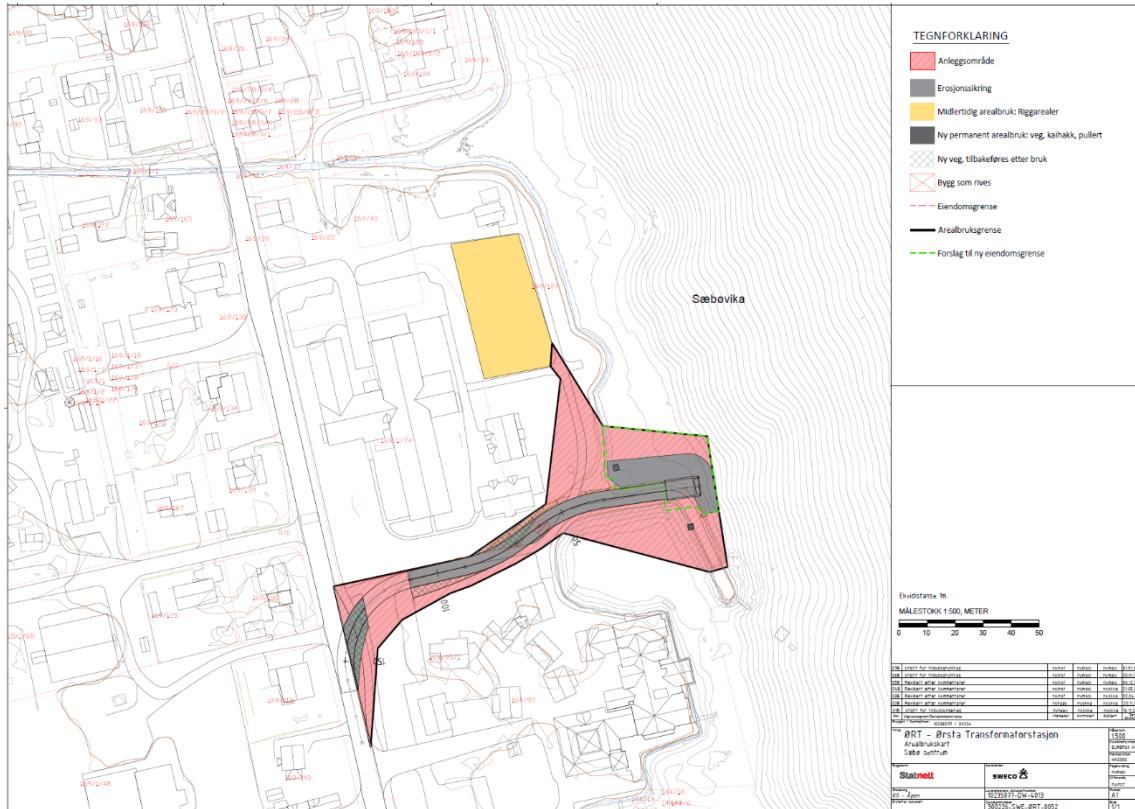
Møre og Romsdal fylkeskommune har uttalt at avklaringer ifm. fysiske inngrep i vassdrag kun skal behandles av de gitt at tiltaket ikke skal behandles etter konsesjon etter vannressursloven. Dersom NVE fatter vedtak om konsesjon etter vannressursloven som del av behandling av konsesjonssøknaden etter energiloven vil dette være tilstrekkelig til å kunne utføre tiltaket. Dersom NVE vurderer at tiltaket ikke er konsesjonspliktig etter vannressursloven skal det sendes en egen søknad etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag til fylkeskommunen.

6.4 Kaihakk

Statnett planlegger å etablere kaihakk ved molo tilknyttet Sagafjord hotell. Denne lokaliteten består i dagens situasjon av en molo etablert på steinfylling.

Dagens molo må utvides, og for å begrense sedimentering i den forbindelse anbefales det å benytte siltgardin som rammer inn hele anleggsområdet (figur 5 og vedlegg D). Dette vil være nødvendig på nord og østsiden av dagens molo, da det er her utfyllingen vil skje, men må utvides om utfyllingen dekker større areal. Dette vil bidra til at nærliggende marine naturtyper påvirkes av utvidelsen. Behov for mudring er vurdert, men det blir ikke nødvendig.

Kaihakket utvides i vinterhalvåret (oktober/november til mars/april), med hensyn til naturmangfold og turisme. På denne måten unngås sårbare perioder for anadrom laksefisk og sjøfugl. Samtidig er sommerhalvåret hovedperioden for turisme i Sæbø, og man unngår lyd- og støvutfordringer som kan oppleves som skjemmende for turister. Det kan oppstå situasjoner som dårlig vær eller andre problemer som gjør det umulig å slutføre arbeidene i løpet av vinteren, og i så fall kan det bli nødvendig å jobbe noe lengre utover våren.

Figur 5 Arealbrukskart for etablering av nytt kaihakk.

6.4.1 Riggplasser/masseuttak/masselager

Anleggsplassene på stasjonsområdet er allerede opparbeidete områder, og arealene vil bli etterlatt som opparbeidet. Anleggsplassen ved kaihaket etableres på et areal med gress som tilbakeføres ved eventuelle skader.

6.4.2 Anleggsveier

Skredvollen fører til at stasjonsområdet reduseres noe mot nordvest, dermed flyttes veien og gjerde rundt stasjonsområdet slik at de følger stasjonsområdet.

Veien fra kaihakk til Fv. 655 vil opprustes, mens øvrige veitraséer har god nok tilstand til transformatortransport.

Eventuelle skader på eksisterende veier som følge av Statnetts anleggsarbeid, vil istandsettes slik at tilstanden ikke er dårligere enn tilstanden når den ble tatt i bruk.

6.5 Istandsetting

Alle områder der det foregår midlertidige inngrep skal tilbakeføres til naturlig tilstand mot slutten av anleggsperioden. På alle slike arealer vil toppmasser skaves av slik at de kan gjenbrukes ved tilbakeføring. Toppmassene lagres iht. Veileder for terrengbehandling fra NVE (2/21) og Statnetts egen håndbok for terrenghåndtering..

6.6 Avbøtende tiltak / restriksjoner

Følgende tiltak og restriksjoner skal følges opp i anleggsfasen.

6.6.1 Naturmangfold

Naturmangfold, vilkår pålagt av NVE

Statnett skal vurdere behovet og beskrive eventuelle nødvendige tiltak for å hindre spredning av pollpryd ved gjenbruk av siltgardin.

Det skal benyttes siltgardin for å redusere risiko for spredning av pollpryd. Det skal etableres rutiner for kontroll av siltgardinen under anleggsarbeidene. Tiltakene skal dokumenteres i entreprenørens gjennomføring og miljøplan.

Naturmangfold, generelle vilkår

- Anleggsarbeider ifm. kaihakk utføres i vinterhalvåret av hensyn til anadrom og marin fisk, sjøfugl og sjøpattedyr.
- Tiltak mot spredning av sediment i vassdraget og utilsikta utslipp skal gjennomføres ved trafostasjonen. Det etableres et sedimentasjonsbasseng for å redusere risiko for tilslamming.
- Det skal legges til rette for etablering av ny vegetasjon i skredsikringsområdet.
- Eksisterende vekstlag mellomlagres og gjenbrukes på stedet.
- Anleggsområdet planlegges kartlagt for fremmede arter så tett opptil oppstart som mulig. Eventuelle funn vil bli behandlet i tråd med anbefalinger fra veiledningsmaterieell fra Miljødirektoratet.

6.6.2 Kulturminner

Kulturminner, vilkår pålagt av NVE

Det skal beskrives hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres for å unngå direkte berøring av steinmuren ved Ørsta transformatorstasjon, som er et kulturminne fra nyere tid.

Steinmuren som ligger i utkanten av Ørsta transformatorstasjon er registrert som et kulturminne fra nyere tid. Anleggsarbeidene skal planlegges og gjennomføres slik at muren ikke berøres direkte eller indirekte. Det etableres en fysisk sikringssone på minimum 2 meter fra muren, markert med gjerde. Gravemaskiner, transportutstyr og øvrige maskiner skal ikke operere innenfor sikringssonen. Entreprenør skal informeres om kulturminnets lokalisering, og avvik fra avsperringen er ikke tillatt. Oppdages potensielle skader eller fare for skade skal arbeidet stanses umiddelbart og Statnett kontaktes for vurdering og videre tiltak.

Kulturminner, generelle vilkår

Dersom det påtreffes kulturminner under anleggsarbeidet skal arbeidet stanses, og byggherre skal varsles. Byggherre kontakter kulturminnemyndighetene for å avklare videre tiltak.

6.6.3 Landbruk

Landbruk, vilkår pålagt av NVE

Rutiner for dialog og varsling av grunneiere og beitelag om anleggsarbeider, skal beskrives.

Det skal beskrives hvilke tiltak Statnett skal gjennomføre for å begrense påvirkningen på beitedyr i anleggsperioden.

I anleggsperioden skal det opprettes dialog med beitelag og iverksettes tiltak for å redusere belastningen for beitedyr i området. Dette inkluderer:

- Berørte beitelag skal informeres om etablering av midlertidige sperringer eller ledegjerder ved behov,
- unngåelse av arbeid i perioder hvor dyrene er spesielt sårbare (kasting, kalving osv.) etter dialog med beitelag,
- tilrettelegging av trygge overgangssoner der anleggsvei krysser naturlige trekk,
- hastighetsbegrensning for anleggskjøretøy i beiteområder.

Entreprenøren skal instrueres om å være særlig oppmerksom på dyr som oppholder seg nær anleggsområdet.

6.6.4 Forurensning og avfall

Forurensning og avfall, vilkår pålagt av NVE

Tiltak for å sikre drikkevannskildene i anleggs- og driftsperioden mot forurensning skal

beskrives, inkludert risikoreduserende tiltak og tiltak som skal iverksettes dersom forurensning inntreffer.

For å beskytte drikkevannskildene mot forurensning i anleggs- og driftsfasen skal det gjennomføres:

- etablering av beredskapsplan for utslipp, inkludert absorbenter og sperremateriell,
- strakstiltak ved mistanke eller oppdagelse av forurensning.

Statnett skal ha en dedikert miljøansvarlig som følger opp tiltakene.

Det skal beskrives endelig utforming av tiltak for å hindre avrenning til Vielva og Åmdalselva, eksempelvis ved etablering av midlertidig sedimentasjonsbasseng.

For å sikre at anleggsarbeidene ikke fører til økt avrenning eller sedimenttilførsel til nærliggende vassdrag, skal følgende tiltak inngå:

- etablering av et midlertidig sedimentasjonsbasseng i nedre del av anleggsområdet,
- overvåkning av vannkvalitet under i anleggsperioden,
- bruk av siltgardin og erosjonssikring i områder med løsmasser,
- rutiner og direktevarsling for håndtering av uventede utslipp eller erosjonshendelser.

Tiltaket er dimensjonert i samarbeid med hydrologisk rådgiver og utformet slik at de fungerer ved normal og forhøyet vannføring.

Aktuelle tiltak for å redusere støv i anleggsfasen, skal beskrives, herunder rutiner og anlegg for vask av kjøretøy og vei for støv. Vurdering av tiltak skal gjøres ut fra kapittel 6 i Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanleggingen (T-1520/2012).

For å redusere støv fra anleggsarbeidene, i samsvar med veileder T 1520/2012 kapittel 6, skal følgende tiltak iverksettes:

- regelmessig vanning av anleggsvei, riggområder og masselagringsplasser,
- feiing/spyling av områder utsatt for avrenning eller støvoppsamling,
- etablering av kjøretøyvask ved utkjøring fra anleggsområdet,
- lav hastighet på anleggskjøretøy,
- bruk av støvreduserende matter eller tildekking av masser som lagres over tid.

Tiltakene skal vurderes og tilpasses etter værforhold og aktivitet.

Planlagte tiltak får å håndtere støy i anleggsfasen, basert på Miljødirektoratets veileder M-2061, herunder system for varsling av særlig støyende anleggsarbeider, skal beskrives.

Støyvurderinger skal følge Miljødirektoratets veileder M 2061. Det skal derfor gjennomføres følgende tiltak:

- planlegging av støyende arbeid til dagtid,
- bruk av støyredusert utstyr og maskiner med dokumentert lavt støynivå,
- skjermingstiltak (midlertidige voll, støyskjermer eller lignende) ved behov,
- kontinuerlig overvåking og dokumentasjon av støy.

I tillegg skal det etableres et varslingsystem for særlig støyende arbeid (for eksempel SMS varsling til berørte grunneiere, hotell og nærmiljø). Varsling skal sendes minimum 24 timer i forkant.

- Statnett stiller krav til en gjenvinningsgrad for avfall på minimum 80%.
- Entreprenøren skal utarbeide en beredskapsplan for akutt forurensning før oppstart for å forebygge utslipp og for å ha planlagt tiltak dersom det skulle skje utslipp.

6.6.5 Friluftsliv

Friluftsliv vilkår pålagt av NVE

Det skal beskrives hvordan gang- og sykkelveien gjennom riggområdet i Sæbø skal legges om, slik at stisystemet i området opprettholdes i anleggsperioden.

Anleggsarbeidet med riggområdet i Sæbø krever midlertidig omlegging av eksisterende gang- og sykkelvei. Det skal etableres en tydelig merket, trygg og universelt tilgjengelig midlertidig trasé som opprettholder sammenheng i stinettet i hele anleggsperioden. Omleggingen skal:

- ha tilstrekkelig belysning,
- være adskilt fra anleggstrafikk,
- skiltes tydelig med informasjon om lengde, retning og eventuelle begrensninger.

Traséen skal kontrolleres jevnlig og holdes fri for hindringer.

Friluftsliv, generelle vilkår

- Statnett skal sørge for at tursti i Sæbø skal holdes åpen for turgåere i hele anleggsperioden.
- Riggarealet i Sæbø skal til enhver til begrenses, slik at gressarealet i perioder kan benyttes av beboere/besøkende i Sæbø.

6.6.6 Belysning

Eventuell belysning på kaianlegget i Sæbø bør redusere lysforurensning på omkringliggende områder i den grad det er mulig. Valg av lyskilde skal beskrives i detaljplanen.

Det skal ikke etableres belysning på kaianlegget

6.6.7 Turisme, generelle vilkår

- Statnett vil gjennomføre anleggsarbeidet ifm. kaihakket i vinterhalvåret. Ved å legge anleggsarbeidet i en mindre trafikkert periode av året, dempes ulempene.
- Plenarealet som brukes som riggområde ved kaihakket må behandles skånsomt og istandsettes etter endt anleggsarbeid.

6.6.8 Varsling og informasjon

Statnett skal opprettholde løpende dialog med berørte grunneiere og beitelag gjennom hele anleggsperioden. Det etableres en strukturert varslingsrutine hvor grunneiere skal informeres om:

- oppstart og avslutning av aktiviteter,
- midlertidige adkomstendringer,
- trafikk og massetransport,
- støyende arbeid og arbeid som kan påvirke dyr på beite.

Varsling skal skje minimum 7 dager i forkant via SMS og/eller e post. Kontaktperson for grunneiere skal være tydelig identifisert i prosjektet, og alle henvendelser skal besvares innen 24 timer på hverdager.

6.6.9 Annet

Oppfølging av vilkår vil inkluderes i kontrakten med utførende entreprenør. Det utarbeides en arealbruksplan for anleggsgjennomføringen, og denne blir en del av kontrakten med entreprenør.

7 Føringer for driftsfasen og internkontroll

Detaljplanen gjelder for både bygging og drift av anlegget. Føringer før driftsfasen skal derfor omtales. Videre skal detaljplanen beskrive Statnetts system for internkontroll.

7.1 Føringer for driftsfasen

Denne utvidelsen gir ingen nye føringer for driftsfasen av anlegget.

7.2 Internkontroll for krav til landskap og miljø

Oppfølging av miljømål er en del av mål- og resultatstyringen i Statnett, der natur og miljø vektlegges på linje med tekniske og økonomiske hensyn i beslutninger. I energilovforskriften stilles det krav om at konsesjonæren skal sørge for å innføre og praktisere internkontroll knyttet til miljø og landskap.

Som følge av Statnetts egne miljøstyring og kravene stilt gjennom energilovforskriften, gjennomføres det en systematisk planlegging, rapportering og miljøoppfølging av bygging og drift av anleggene. Det gjøres nødvendige risikoanalyser av de ulike aktivitetene forbundet med utbyggingsprosjekter. Detaljplanen er en konkretisering av denne internkontrollen.

Regelmessig kommunikasjon med berørte er vesentlig for et vellykket anleggsarbeid. Statnett vil informere omgivelse under anleggsarbeidet. Statnett klausulerer rettigheter til å bygge på området der det skal bygges. Grunneierkontakt skal være hovedkontakt mot naboer.

Vedlegg

Vedlegg A Ledevoll skredsikring plan og snitt

Vedlegg B Kaihakk Sæbø plan og snitt

Vedlegg C Kaihakk Sæbø 3D-illustrasjon

Vedlegg D Situasjonsplan kaihakk Sæbø